

Govor Supervizora za Brčko Henry L. Clarke-a prigodom ponovnog otvaranja postrojenja luke u Brčkom

Veliko mi je zadovoljstvo što sam danas ovdje i što se mogu zahvaliti Vladi Italije, osoblju Luke i svim ljudima koji su radili na popravci kranova, pruge i drugih postrojenja u Luci Brčko. Ovo je sigurno vrlo važan momenat u rekonstruiranju infrastrukture Bosne i Hercegovine.

To je veoma važno jer predstavlja bitan korak u mnogo većem, strateškom nastojanju da se obnovi komercijalna plovidba na rijeci Savi. Ovo nije samo korak naprijed za budućnost Brčkog. To je korak prema smanjivanju prometnih troškova za prijevoz robe u rinfuzi za veći dio Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Jugoslavije. To je takođe i korak ka obnavljanju – radije bih rekao, ka proširivanju – komercijalnih i prometnih veza cijelom dolinom rijeke Save, preko Dunava, sa cijelom Evropom.

Privrednici i diplomati intenzivno razgovaraju o tome kako Bosna i njeni susjedi mogu u većoj mjeri postati dio Evrope. Veći dio razgovora zvuči teorijski, čak i problematično. Ali ovdje, pred našim očima, je nešto praktično što možemo uraditi, nešto što je ranije radilo i što može raditi ponovo. Možemo izravno poboljšati promet robe između Bosne i većeg dijela Evrope. To nije samo pitanje prometa koji je postojao deset ili više godina unazad. Govorim o novoj trgovini, stvaranju mogućnosti za nove industrije koje ranije nisu postojale. U posljednjih nekoliko mjeseci čuo sam za najmanje dvije potpuno nove poslovne ponude koje se mogu realizirati samo ukoliko se uspostavi normalna plovidba na rijeci Savi. Bosna i

Hercegovina ne bi trebala da izgubi ove investicije.

Hrvatska je obavila obimna ispitivanja svog dijela riječnog dna. Moj ured je već ponudio da financira batimetrijska ispitivanja jednog dijela rijeke, i sada vršimo izmjene tog projekta kako bi se obuhvatio dio rijeke odavde do dijela rijeke u Jugoslaviji. Ovo se odnosi na dio rijeke nizvodno od ušća Drine, gdje je čišćenje najvažnije. Međutim, još mnogi tehnički radovi trebaju se uraditi od kojih su neki skupi. Potrebno ih je uraditi sada.

Ni Bosna, niti bilo koja druga zemlja ne može uspostaviti ponovnu plovidbu ako to radi sama. Rijeka protiče kroz četiri zemlje a kontroliraju je tri, pa će angažiranje samo jedne zemlje biti nepotpuno dok ostale ne obave svoj dio posla. Transportnim poduzećima je potrebno saznati šta je dogovoren između zemalja kako bi sigurno i efikasno radili. U međunarodnim odnosima nema rezultata bez napornog rada. Bosna i svaka od ostalih zemalja moraju iskoristiti ovu priliku da ozbiljno rade sa svojim susjedima.

Na moj poziv održana su dva međunarodna sastanka na ovu temu u Brčkom, na kojima su bili nazočni predstavnici i tri zemlje koje kontroliraju plovni dio Save. Na drugom sastanku su bili nazočni i predstavnici iz Slovenije, koja bi takođe mogla imati koristi od nižih troškova prometa. Bosna, Hrvatska i Jugoslavija su pripremile posebne zahtjeve za finansiranje, koje ćemo, nadamo se, zajednički podnijeti Paktu za stabilnost u Bukureštu, idući tjedan. Najvažnije je da pokažemo zemljama Pakta za stabilnost i potencijalnim donatorima da su ove zemlje spremne zajednički raditi.

Ovo nije vrijeme za politička nadmudrivanja niti za brigu o tome koja će strana imati najviše koristi. Nijedna strana neće imati koristi sve dok sve od ovih strana ne budu imale koristi. Radi se o otvaranju novih radnih mesta koja će se

ukazati obnovom prometa na rijeci Savi. Radi se o uspostavi jeftinijeg i boljeg prijevoza između unutrašnjosti ovih zemalja i ostalog dijela Evrope.

Zbog toga je ova obnova Luke veoma važna. To je ulaganje novca i ljudskih resursa u znatno veći strateški cilj koji će imati veći politički i gospodarski značaj za ovaj region. Nova radna mjesta su hitno potrebna. Nema vremena za gubljenje da bi se završilo ono što je već započeto – ovdje u Brčkom i na drugim mjestima duž rijeke Save.